

Bid'atin kara lekesi

Kıbrıs'tan Eyüp Aktaş: "Her bid'at dalâlettir ve her dalâlet cehennem ateşindedir. Bunlar nelerdir? Cuma hutbesinde malûm şahsa duâ etmek Cumanın farzıyetine halel verir mi? Böyle bir durumda bizim vaziyetimiz ve ibadetimizin sıhhati ne olur? Bida-i hasene nelerdir?"

BİD'AT, DİNİN MÜKEMMELLİĞİNE ZİTTİR

Bid'at, dinde yeni icat çıkarmaktır. Dine yeni bir dini kural veya davranış ilâve etmektir.

Yani bir deforme davranıştır. Makbul değildir. Merduttur. Reddedilmiştir.

Çünkü İslâmiyet'in yeni bir kurala, ilâveye ihtiyacı yoktur. Çünkü bid'at bir mükemmellik değil, bir deformasyondur. Bir kara lekedir.

İslâmiyet ise vahiy dinidir ve mükemmel olarak gönderilmiştir.

Farz, vacip, sünnet ve müstehap bütün esasları vahiy ürünüdür, Peygamber Efendimizin (asm) nübüvvet nazarından geçmiştir.

BİD'AT, SÜNNETİN ZİTTİDİR

Bedüzzaman'ın tanımıyla "bid'at, ahkâm-ı ubûdiyette yeni icatlar çıkarmaktır"¹, yani tabir caiz ise ibadete bazı kuyruklar ve boynuzlar eklemektir. Kur'ân'ın, "Bu gün size dininizi kemale erdirdim."² Sırrı ile çeliştiği için İslâmiyet'te reddedilmiştir.

Çünkü bu âyet, İslâmiyet'in Hazret-i Peygamber Efendimizin (asm) risâletiyle birlikte kemâle erdiğini bildiriyor. Bid'at ise bu esasa zıttır.

Netice olarak bid'at sünnetin de zıttıdır.

Dinde bid'ate lüzum yoktur. Çünkü sünnet vardır, sünnet boşluk bırakmamıştır.

Peygamber Efendimiz (asm) buyurmuştur ki: “Kim benden sonra terk edilmiş bir sünnetimi diriltirse onunla amel edene, herkesin ecri kadar o kimseye -onların sevabından hiçbir şey eksiltilmeden- sevap verilir. Kim de Allah’ın ve Resûlü’nün rızasına uygun düşmeyen bir kötü bid’at icat ederse, onunla amel eden insanların günahları kadar o kişiye -onların günahlarından hiçbir şey eksiltilmeden- günah yükletilir.”³ Peygamber Efendimiz (asm) bir diğer hadislerinde: “Her bid’at dalâlettir. Her dalâlet ateştedir.”⁴ buyurmuştur.

BİD’AT İKİ KISIMDIR

İslâm bilginleri bid’ati iki kısımda incelemişlerdir: 1- Bid’at-i seyyie, 2- Bid’at-i hasene.

1- Bid’at-i seyyie: Kötü ve zararlı olduğunda şüphe olmayan bid’atlerdir. Meselâ ezanı aslından değil de, Türkçe veya başka bir dilde okumak bid’at-i seyyiedir. Bediüzzaman’ın o dönemde Camilere girdiğini söylediği bid’atler ezanın Türkçe okunması gibi İslâm dininin ibadetlerini değiştirme ve ibadette yeni usûl getirme girişimleridir. Keza türbelere horoz adamak, türbelerde mum yakmak, dilek dilemek, dileğin tuttuğunu taşın yapışma şekliyle anlamak... vs. bid’at-i seyyie örnekleridir.

2- Bid’at-ı hasene: Kötü ve zararlı olmadığı düşünülen bid’atlerdir. Ölenin ardından mevlit merasimi düzenlemek, ölenin ardından kırkıncı gün, elli ikinci gün... vs düzenleyerek bu günlerde dini toplantılar yapmak, ölenin bedenî ve malî ibadet borçlarını para çevirmekle düşürmeyi amaçlayan ıskat ve devir gibi uygulamalar bid’at-i hasenedirler.

Bize düşen gücümüz yettiği kadar dini doğru öğrenmek ve doğru yaşamaktır.

BİD’AT NE DEĞİLDİR?

Din ile doğrudan ilgisi olmayan teknik araç gereçlerin bid’atle ilgisi yoktur.

Meselâ hacca deve ile gitmek yerine uçak ile gitmek bid’at değildir. Ezan okuyan kimsenin veya camide imamın veya müezzinin hoparlör kullanması bid’at değildir. Teypten Kur’ân-ı Kerîm dinlemek bid’at değildir. Camiye otomobil ile gitmek bid’at değildir. İnternet ortamında dini tebliğ etmek bid’at değildir. Bunların hepsi teknik araç ve gereçlerden ibarettir.

Bunlarda dinin özüne ve aslına ilişen bir durum yoktur.

HUTBEDE BİD’İ DUÂ

Hutbede bir din yıkıcısına duâ etmek normal bir durum değildir ve elbette bidattir.

Bu durumda bize düşen, Cumayı terk etmek olmamalı...

Namazın huzurunu ve insicamını bozarak sağa sola çatmak da olmamalı...

Bu durum, ibadetimizin sıhhatine bir zarar vermez.

Bize düşen, müsbet hareket prensibimize uymaktır. Yani namazı kılmak, ama ardından sessiz kalmayıp, ilgili mercilere sivil ve demokratik tepkimizi iletmektir.

Bu durumda sorumluluk bizden gider. Üzerimize düşeni de müsbet hareket çizgisinde yapmış oluruz.

Dipnotlar:

1- Lem'alar, s. 61.

2- Mâide Sûresi: 3.

3- Tirmizî, İlim, 2817.

4- Beyhâkî, Sünen, 3/213, 214.